

Urząd Marszałkowski
Województwa Lubelskiego
w Lublinie

Produkty tradycyjne i regionalne

w działaniach

Samorządu Województwa Lubelskiego

Lublin, 28 lutego 2017 r.

Sławomir Struski
Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Środowiska UMWL

Potencjał rolno-spożywczy

**Samorząd Województwa Lubelskiego
dostrzega ogromny potencjał
w rynku wyrobów tradycyjnych i ekologicznych
wytworzanych na terenie naszego regionu.**

**Jest to zasługa rodzimych rolników,
którzy dostarczają na krajowy (i nie tylko) rynek
znaczne ilości produktów rolnych.
A to podstawowe składniki regionalnych specjałów.**

1. miejsce zapewniają nam zbiory **owoców z krzewów i plantacji jagodowych**, m.in. **malin** (ok. 80% krajowej produkcji), **porzeczek** (ok. 50%) oraz **truskawek** (ok. 30%).

2. pozycję uzyskujemy w krajowej produkcji **owoców z drzew**, których zbiera się tu rocznie ok. **550 tys. t.** W strukturze od lat dominują **jabłka** (88% lubelskich zbiorów).

Od wielu lat utrzymujemy też **dominującą pozycję** w produkcji **roślin strączkowych jadalnych** (m.in. grochu, fasoli i bobu), których zbiory szacuje się na prawie 50 tys. ton rocznie. Jesteśmy również jednym z największych polskich dostawców **zbóż** (11% produkcji krajowej), **warzyw gruntowych** (10%) oraz **ziemniaków** (8%).

Potencjał rolno-spożywczy

Lubelską specjalnością jest
ZIELARSTWO.

Województwo zajmuje **1 miejsce w Polsce**
pod względem arealu pod uprawy ziół.

Odzwierciedleniem **sukcesów lubelskich zielarzy** jest m.in.:

- wpisanie na Listę Produktów Tradycyjnych takich specjałów, jak **tymianek z Fajstawic** czy **sery z ziołami**,
- organizacja (przy współudziale Samorządu Województwa) **Lubelskiego Święta Ziół „Na Zielarskim Szlaku”**.

Potencjał rolno-spożywczy

Szczycimy się też prężnie działającym
RYBACTWEM ŚRÓDLĄDOWYM.

Kompleksy stawów rybnych zajmują **ok. 8 950 ha**,
co daje nam **2 miejsce w kraju.**

Lubelskie jest krajową potęgą w produkcji karpia.
Nasi rybacy produkują ich **najwięcej w Polsce** (ok. 2,5 tys. t/rok).

Doświadczenie i wiedza hodowców sprawiają,
że ryby te spełniają zarówno oczekiwania smakoszy,
jak i osób szukających zdrowej, naturalnej żywności.

Walory smakowe czynią z karpia idealnego kandydata
na **polską - i lubelską - specjalność.**

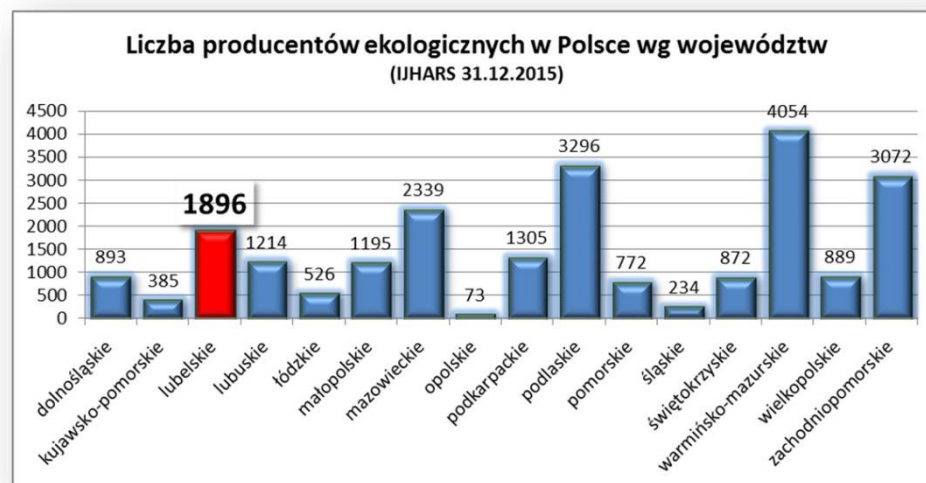
Na naszej regionalnej **LPT** jest już **szyneczka z karpia**
oraz **wędzone dzwonka karpia**, a także
karasie z Polesia i **kotlety rybne z Sugrów.**

Potencjał rolno-spożywczy

W naszym regionie dobrze prosperuje
ROLNICTWO EKOLOGICZNE.

Według danych IJHARS
działalność ekologiczną prowadzi tu
1 896 producentów.
Jesteśmy pod tym względem
na **PIĄTEJ POZYCJI W KRAJU.**

To doskonały potencjał
do rozwijania działalności pozarolniczej
związanej z ekologią, np. w kierunku
wyrobu potraw i przetworów ekologicznych
czy **prowadzenia EKOagroturystyki.**

Potencjał rolno-spożywczy

Dzięki takim faktom województwo nasze jest nazywane **rolniczym spichlerzem Polski,**

dającym doskonałe warunki **do rozwoju przemysłu spożywczego:**

- ✓ owocowo-warzywnego,
- ✓ **cukrowniczego,**
- ✓ młynarskiego,
- ✓ **mleczarskiego,**
- ✓ mięsnego,
- ✓ **rybnego itp.**

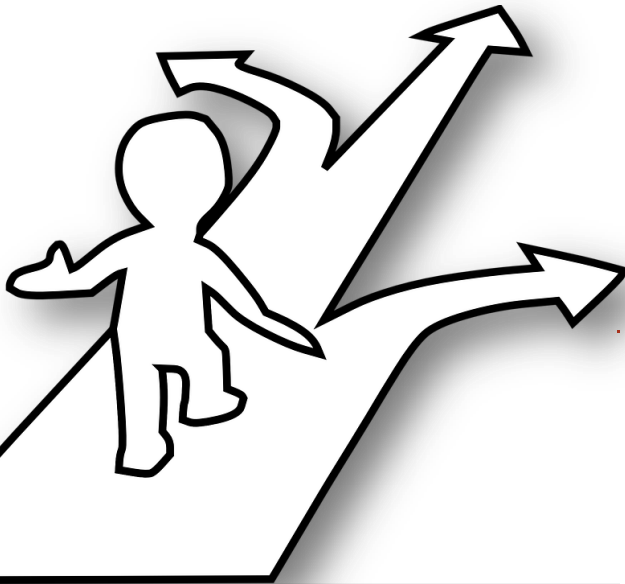

Samorząd Województwa Lubelskiego
stawia na rozwój
drobnego przetwórstwa rolno-spożywczego,
widząc w tym szansę
na poprawę sytuacji mieszkańców regionu,
zwłaszcza tych
zamieszkujących niedoinwestowane tereny wiejskie.

Przypomnijmy, że...

**kierunki rozwoju i wsparcia
lubelskich obszarów wiejskich**

wytyczają następujące
dokumenty strategiczne

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA LATA 2014-2020

Samorząd Województwa a rozwój lubelskiej wsi

Kierunki wpisane są w **DRUGI CEL STRATEGICZNY SRW**:

Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich

Cel ten składa się z **5 celów operacyjnych**, z których większość nawiązuje do dywersyfikacji w kierunku działalności pozarolniczej na linii:

PRODUKCJA SUROWCÓW → PRZETWÓRSTWO ROLNO-SPOŻYWCZE →
→ SPRZEDAŻ GOTOWYCH PRODUKTÓW

Samorząd Województwa a rozwój lubelskiej wsi

CEL	KIERUNKI DZIAŁAŃ (m.in.)
2.1. Poprawa warunków dla wzrostu konkurencyjności i towarowości gospodarstw	<ul style="list-style-type: none">✓ Rozwój nowych produktów i usług w oparciu o lokalne surowce rolne✓ Rozwój systemów odbioru i dystrybucji produktów rolnych
2.2. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego	<ul style="list-style-type: none">✓ Wspieranie działalności gospodarczej w tym sektorze✓ Promocja regionalnych produktów na rynkach zewnętrznych
2.3. Wzmocnienie doradztwa roln. oraz promowanie i wspieranie inicjatyw współpracy rolników	<ul style="list-style-type: none">✓ Promocja współpracy producentów rolnych✓ Edukacja i podnoszenie kompetencji rolników
2.4. Wspieranie przedsiębiorczości na wsi i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich	<ul style="list-style-type: none">✓ Wzmacnianie i promocja sektora usług dla rolnictwa✓ Wspieranie JST na rzecz pobudzenia lokalnej przedsiębiorczości✓ Tworzenie lokalnych strategii na rzecz rozwoju funkcji <u>po</u>zarolniczych✓ Promocja turystyki na obszarach wiejskich

REGIONALNA STRATEGIA INNOWACJI WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO DO 2020 R.

Samorząd Województwa a rozwój lubelskiej wsi

- RSI określa tzw. **inteligentną specjalizację regionu**, której celem jest optymalne wykorzystanie potencjału poprzez możliwie najlepsze dopasowanie kierunków rozwoju do specyficznych uwarunkowań społeczno-gospodarczych, czyli dopasowanie w ramach trójkąta: **nauka – edukacja – gospodarka**.
- Kluczową inteligentną specjalizacją województwa jest **BIOGOSPODARKA**.
- Obejmuje ona wszystkie rodzaje aktywności gospodarczej oparte na biotechnologiach, w tym produkcję roślinną i zwierzęcą, produkcję pasz i przetwórstwa rolno-spożywczego. Jest to związane z rosnącą liczbą podmiotów gospodarczych zaangażowanych w produkcję wysokiej jakości żywności, ziół i bioproduktów.

Samorząd Województwa a rozwój lubelskiej wsi

REGIONALNA STRATEGIA INNOWACJI WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO DO 2020 R.

BIOGOSPODARKA

specjalizacja
kluczowa

Przykładowe technologie
wspomagające obszary
rozwoju innowacji:

Główny łańcuch wartości:

Kluczowe sektory
gospodarki:

Biotechnologia rolnicza i przemysłowa, nanotechnologia, biofizyka

Zrównoważona produkcja pierwotna ▶ Przetwórstwo biozasobów ▶ Produkcja żywności
Farmaceutyczny ▶ Energetyczny ▶ Ekobiznes ▶ Rolno-spożywczy ▶ Chemiczny ▶ Papierniczy ▶ Drzewny i meblarski
Usługi w zakresie informacji ▶ Badania naukowe i prace rozwojowe w zakresie związanym z daną specjalizacją

Gospodarka oparta na bio-przetwarzaniu

Samorząd Województwa a rozwój lubelskiej wsi

Na podstawie tych wytycznych w regionie realizowane są

specjalne programy,

w ramach których można uzyskać

wsparcie finansowe

na zadania zgodne ze strategicznymi priorytetami województwa.

DZIAŁANIA WŁASNE UMWL
W KIERUNKU WSPARCIA
POZAROLNICZEJ DZIAŁALNOŚCI NA WSI,
czyli
rozwoju rynku
regionalnych produktów
tradycyjnych i ekologicznych

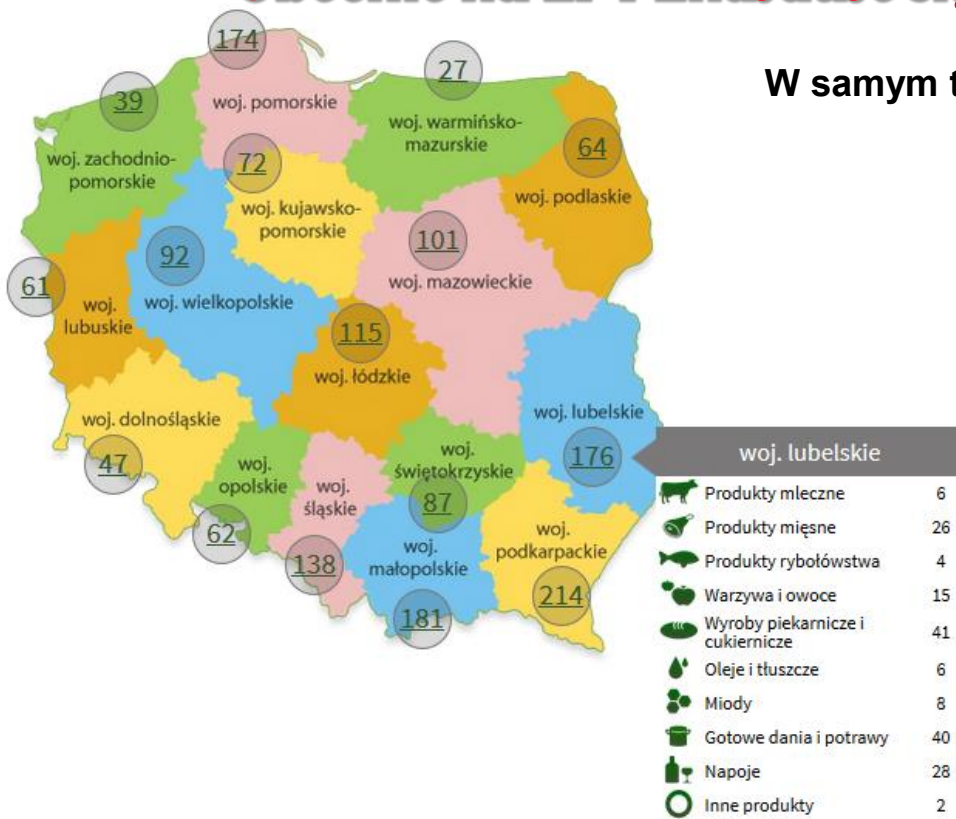
Za **promocję** lubelskiego rolnictwa
i **aktywizację** producentów rolnych
odpowiada w urzędzie
Departament Rolnictwa i Środowiska.

Zadania realizowane przez DRiŚ

W ZAKRESIE DRiŚ ZNAJDUJE SIĘ M.IN.:

- ✓ **PRZYJMOWANIE WNIOSKÓW O WPIS NA OGÓLNOPOLSKĄ LISTĘ PRODUKTÓW TRADYCYJNYCH**
Obecnie na LPT znajduje się 176 naszych produktów

W samym tylko 2016 roku minister rolnictwa wpisał na LPT **23 „nowe” lubelskie frykasy.**

Nasze specjalności stanowią **10% całego spisu**, liczącego ponad 1600 pozycji, i dają nam miejsce w **ścislej czołówce** regionów najaktywniej działających na rzecz zachowania lokalnego dziedzictwa kulinarnego.

Zadania realizowane przez DRIŚ

W ZAKRESIE DRIŚ ZNAJDUJE SIĘ M.IN.:

✓ OPRACOWYWANIE I WDRAŻANIE PROGRAMÓW WSPARCIA

Jednym z nich jest

Program rozwoju chowu i hodowli bydła mięsnego i produkcji wołowiny kulinarnej
w województwie lubelskim

LUBELSKA WOŁOWINA

Cele programu to m.in.: rozwój lokalnych hodowli bydła mięsnego i pomoc rolnikom w zmianie profilu produkcji z mleka na żywiec wołowy.

Najważniejszym zaplanowanym celem Programu
ma być zarejestrowanie pod nazwą

Chronione Oznaczenie Geograficzne

produktu **LUBELSKA WOŁOWINA**

oraz jego wypromowanie wspólnie z zakładami mięsnymi
na rynku krajowym i europejskim.

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Program rozwoju chowu i hodowli bydła mięsnego
i produkcji wołowiny kulinarnej w województwie lubelskim
"LUBELSKA WOŁOWINA"

Lubelskie 5

Zadania realizowane przez DRIŚ

W ZAKRESIE DRIŚ ZNAJDUJE SIĘ M.IN.:

- ✓ **REALIZACJA AUTORSKICH INICJATYW**
PROMUJĄCYCH PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ NA TERENACH WIEJSKICH

Jedną z nich jest np. **KONKURS**

ROLNIK LUBELSZCZYZNY

Zadania realizowane przez DRIŚ

W ZAKRESIE DRIŚ ZNAJDUJE SIĘ M.IN.:

- ✓ **ORGANIZACJA WYJAZDÓW PROMOCYJNYCH NA BRANŻOWE IMPREZY TARGOWO-WYSTAWIENNICZE**

UMWL każdorazowo zapewnia producentom:

- ✓ **bezpłatne miejsce wystawiennicze,**
- ✓ **różnorodne formy promocji w mediach regionalnych, ogólnopolskich i branżowych.**

Część wydarzeń organizujemy na miejscu – w regionie

W 2017 roku
zapraszamy do współpracy
w ramach następujących
wydarzeń
informacyjno-promocyjnych

KIERMASZE (FESTIWALE) ŚWIĄTECZNE

Termin: kwiecień i grudzień 2017 r., Lublin

**Festiwal Wielkanocny
2016**

**Kiermasz
Bożonarodzeniowy 2016**

Zapraszamy zarówno: **producentów** spożywczych,
jak też **właścicieli eko- i agrogospodarstw** czy **twórców** ludowych.

**Zapewniamy liczne atrakcje dla zwiedzających
i obecność mediów.**

NA KULINARNYM SZLAKU WSCHODNIEJ POLSKI

we współpracy z Urzędem Miasta w Bychawie

Termin: 27-28 maja 2017 r., Bychawa

To przedsięwzięcie kulinarne trzech województw

- **lubelskiego, podlaskiego i podkarpackiego,**

które promują żywność charakterystyczną dla regionów wschodniej Polski.

Wydarzenia zaplanowane zostały we wszystkich regionach partnerskich.

W tym roku odbędą się też imprezy w: **Medyni Głogowskiej (9 lipca)** i **Drohiczynie (29-30 lipca).**

WOJEWÓDZKI FINAŁ KONKURSU NASZE KULINARNE DZIEDZICTWO – SMAKI REGIONÓW

we współpracy z Polską Izbą Produktu Regionalnego i Lokalnego

Termin: 10 czerwca 2017 r., Bełżyce

Podczas imprezy odbywa się **kiermasz** i **ogłoszenie nominacji**
do ogólnopolskiego konkursu o **nagrodę „Perty”**.

Festiwal W KRAINIE LUBELSKICH RYB

Termin: 16 lipca 2017 r., Stężyca

NOWOŚĆ!!

Podczas imprezy w ośrodku Wyspa Wiśła
odbędzie się **kiermasz** oraz **akcja promująca**
produkty i potrawy ryb.

LUBELSKIE ŚWIĘTO ZIOŁ NA ZIELARSKIM SZLAKU

Termin: ok. 15 sierpnia 2017 r.

Imprezę **pod patronatem marszałka województwa** współorganizuje dwanaście gmin - potentatów w zielarskiej produkcji, **które kolejno są gospodarzami Święta.**

Podczas festynu odbywa się m.in.

KONKURS NA ZIOŁOWE SPECJAŁY KULINARNE.

LUBELSKIE SPOTKANIA Z TRADYCJĄ I KULTURĄ ŁOWIECKĄ

Termin: ostatni weekend sierpnia 2017 r., Zwierzyniec

Podczas imprezy odbywa się m.in. **konkurs „Myśliwskie Smaki Lubelszczyzny”**,
degustacje oraz **kiermasz żywności regionalnej**,
w tym: produktów i potrawy z dziczyzny.

LUBELSKIE ŚWIĘTO CHLEBA

we współpracy z Cechem Rzemioł Spożywczych w Lublinie

Termin: połowa września 2017 r., Lublin

To impreza **dedykowana w szczególności piekarzom i cukiernikom** prowadzącym działalność na terenie województwa lubelskiego.

W tym roku SWL planuje zintensyfikować współpracę w jej ramach.

Święto co roku odbywa się w **Muzeum Wsi Lubelskiej w Lublinie.**

FESTYN AFRODYZJAKI OD ROLNIKA

Termin: październik 2017 r., Lublin

NOWOŚĆ!!

Impreza ma za zadanie **promocję wartości** (zdrowotnych, odżywczych itp.) **plodów rolnych z lubelskich pól i sadów.**

Kiermasz ma być organizowany w stolicy regionu **co roku.**

**ZAPRASZAMY TAKŻE
DO WSPÓLNEGO WYJAZDU**

NA TARGI!

SMAKI REGIONÓW w Poznaniu

Wydarzenie to odbywa się razem z targami
POLAGRA FOOD
i z sukcesem realizuje założenie
**promowania naturalnej
żywności tradycyjnej.**

Termin: 23-26 września 2017 r.

Dni Naturalnej Żywności **NATURA FOOD** w Łodzi

Impreza ta ma za zadanie

UPOWSZECHNIENIE DZIEDZICTWA KULINARNEGO

polskich regionów, ich różnorodność i niepowtarzalność,

a także **popularyzację produktów ekologicznych**

oraz filozofii zdrowego, świadomego odżywiania.

Termin: 13-15 października 2017 r.

międzynarodowe targi produktów i żywności wysokiej jakości

EKOLOGALA

Międzynarodowe Targi Żywności, Produktów i Technik Ekologicznych

EKOLOGALA w Rzeszowie

Targi te są jedną z największych imprez
promujących żywność ekologiczną
w **Europie Środkowo-Wschodniej.**

Termin: grudzień 2017 r.

Zachęcamy

do zgłaszania chęci uczestnictwa

w wymienionych wydarzeniach

oraz do dyskusji nt. innych form promocji

lubelskich produktów tradycyjnych i ekologicznych

pod egidą SWL

Więcej informacji znajdą Państwo na:

www.lubelskie.pl

w zakładce

Rolnictwo i obszary wiejskie,

a także na profilu

Departamentu Rolnictwa i Środowiska UMWL

www.facebook.com

Dziękuję za uwagę

Sławomir Struski

Dyrektor

Departamentu Rolnictwa i Środowiska
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

ul. Marii Curie-Skłodowskiej 3, 20-029 Lublin

tel.: (81) 44 16 727, faks: (81) 44 16 729

e-mail: dris@lubelskie.pl

Urząd Marszałkowski
Województwa Lubelskiego
w Lublinie

